

NOWAK Stefan ¹
ULFIK Agnieszka ²
HALEMBA Piotr ³

Wpływ działalności lokalnych organizacji turystycznych na rozwój branży turystycznej w regionie

*Rozwój obszarów turystycznych,
Kształtowanie popytu turystycznego,
Działalność LOT-ów*

Streszczenie

W artykule poddano analizie ogłaszane od 2005 roku konkursy w kategoriach: produkt turystyczny, pamiątka turystyczna i potrawa regionalna Częstochowy i regionu częstochowskiego oraz ich wpływ na rozwój branży turystycznej. Zaprezentowano laureatów nagrodzonych w latach 2005 – 2011 analizując zainteresowanie tą formą promocji wśród lokalnych przedsiębiorstw związanych z branżą turystyczną. Prowadzone analizy pozwoliły wnioskować, iż ogłaszane konkursy realnie wpływają na wzrost zainteresowania wśród klientów, przekładając się na dochody przedstawicieli branży turystycznej oraz ma wpływ na rozwój branży turystycznej w regionie.

IMPACT OF LOCAL TOURISM ORGANISATIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE TOURISM INDUSTRY IN THE REGION

Abstract

Article analyzes competitions announced since 2005 in all categories: tourist product, tourist souvenir and regional dish of Częstochowa and Częstochowa's region. There was examined their impact on the development of the tourism industry. Winners awarded in the years 2005 - 2011 were presented also by analyzing the interest in this form of promotion of local businesses related to tourism industry. Analysis allowed to conclude that the activities of competition actually caused an increase in interest among customers, resulting in the income of tourism industry and has an impact on the development of the tourism industry in the region.

1. WSTĘP

Częstochowska Organizacja Turystyczna (CzOT) to jedna z wielu działających w Polsce Lokalnych Organizacji Turystycznych (LOT) [1]. Organizacja ta corocznie od 2005 r. ogłasza konkursy w następujących kategoriach: produkt turystyczny, pamiątka turystyczna i potrawa regionalna Częstochowy i regionu częstochowskiego. Nagrodzone zgłoszenia otrzymują odpowiednie certyfikaty CzOTu, które dodatkowo mogą używać we własnych materiałach promocyjnych lub reklamowych. Nagrodzone produkty i atrakcje są promowane przez CzOT na stoiskach regionalnych podczas turystycznych targów krajowych i zagranicznych, w wydawnictwach promocyjnych oraz na turystycznym portalu internetowym.

Znaczenie certyfikatów przyznawanych laureatom konkursów na produkt turystyczny, pamiątka turystyczna i potrawa regionalna Częstochowy i regionu częstochowskiego rośnie z roku na rok. Wielu przedsiębiorców ubiegając się o nagrodę, liczy na wzrost popularności swojego produktu turystycznego i tym samym na zwiększone dochody lub osiąganie innych celów. „Logistyka ma za zadanie dostarczenia właściwego produktu, we właściwej ilości, we właściwym stanie, we właściwym miejscu, we właściwym czasie dla właściwego użytkownika i przy właściwym koszcie. Jej przedmiotem zainteresowań może być produkt turystyczny, a właściwie usługa turystyczna.”[5] W tym rozumieniu, nagrody CzOTu pomagają wspierać działania logistyczne w zakresie dostarczania produktu turystycznego i usługi turystycznej dla odbiorców.

2. CZĘSTOCHOWSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA – CzOT

Częstochowska Organizacja Turystyczna to stowarzyszenie skupiające osoby prawne i osoby fizyczne. Zostało ono zarejestrowane w listopadzie 2004 roku. Wśród członków CzOTu można wyróżnić następujące grupy: jednostki samorządu terytorialnego, branża turystyczna reprezentowana przez biura podróży i gestorów bazy noclegowej, przedsiębiorców oraz stowarzyszenia, organizacje non – profit i osoby fizyczne nie prowadzące działalności

¹ Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach; 40-065 Katowice ul. .Mikołowska 72B
E-mail: nowakstef@gmail.com

² Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach; 40-065 Katowice ul. .Mikołowska 72B
E-mail: aulfik@gmail.com

³ Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach; 40-065 Katowice ul. .Mikołowska 72B
E-mail: p.halembe@awf.katowice.pl

gospodarczej.[7] Wśród jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład CzOT wymienić można: Urząd Miasta Częstochowy, Związek Gmin Jurajskich, Urząd Gminy w Janowie, Urząd Gminy w Kłomnicach, Urząd Gminy w Lelowie, Urząd Gminy w Miedźnie, Urząd Gminy w Mykanowie, Urząd Gminy w Olsztynie oraz Urząd Miasta i Gminy w Żarkach. Branża turystyczna jest w CzOT reprezentowana przez: ORBIS TRAVEL Polskie Biuro Podróży Sp. z o.o., Czas Podróży „REISEBUS”, Biuro Podróży i Przewozów „SZAR”, VENA, spółka z o.o. Przedsiębiorstwo Usług Turystycznych, Kompleks hotelowo – gastronomiczny „Kmicic”, Biuro Podróży i Turystyki „Almatur – Częstochowa” sp. z o.o., Cargo & Travel Agency, Karczma „U ZAGŁOBY”, A.T.U.H. „SINDBAD”, WP Investments sp. z o.o. Biuro Podróży “Tourispol”, Travelek.pl oraz Rosa Private Golf Club Press – Glas S.A. Oddział w Konopiskach. Organizacje non – profit będące członkami CzOT to: Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze, Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej, Polska Izba Turystyki, Rada Terenowej Jednostki Organizacyjnej Federacji SNT NOT w Częstochowie, Oddział Miejski PTTK, Regionalny Oddział PTTK oraz Rodzinna Pasięka Józef Nowak. Członkiem CzOT jest również jedna osoba fizyczna nie prowadząca działalności gospodarczej. Cały czas istnieje również możliwość dołączenia do CzOT na zasadach określonych przez statut stowarzyszenia.

Częstochowska Organizacja Turystyczna w swoich działaniach bazuje na czterech mocnych filarach. Pierwszym jest autorytet i światowe znaczenie Jasnej Góry. Drugim filarem jest aktywności samorządów terytorialnych, w tym Związku Gmin Jurajskich. Trzecim filarem jest wsparcie organizacyjne i finansowe miasta Częstochowy oraz wzrost znaczenia miasta jako centrum promocyjnego regionu. Czwarty filar to współuczestniczenie podmiotów gospodarczych, szczególnie związanych z branżą turystyczną.

Założenie Częstochowskiej Organizacji Turystycznej miało na celu kreowanie atrakcyjnego wizerunku miasta Częstochowy i regionu w kraju i za granicą. Osiągnięcie powyższego celu sprzyjałoby zwiększaniu liczby turystów oraz pielgrzymów odwiedzających region częstochowski.[4] Dzięki zwiększonej ilości turystów, zwiększeniu ulegałyby również dochody z działalności turystycznej – pielgrzymkowej poprzez realizację następujących zadań:

- rozwój funkcji pielgrzymkowej – turystycznej miasta Częstochowy i regionu,
- inicjowanie i wspieranie działań społecznych i gospodarczych na rzecz rozwoju wizerunku Częstochowy jako miasta kultury i religii, a także na rzecz rozwoju turystyki,
- integracja społeczności lokalnej, głównie jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych branż turystycznej, pielgrzymkowej oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w sferze turystyki,
- wspieranie działań mających na celu ochronę Klasztoru Jasnogórskiego, jako dziedzictwa narodowego,
- przyczynianie się do inicjacji powstawania i rozwoju produktu turystycznego w oparciu o posiadane atrakcje turystyczne regionu,
- promocja turystyczna terenów samorządów lokalnych i obiektów kultury narodowej oraz atrakcji turystycznych, czyli obszarów działania poszczególnych członków stowarzyszenia,
- propagowanie turystyki kulturowej, między innymi poprzez wspieranie rewitalizacji obiektów zabytkowych będących atrakcjami turystycznymi,
- wspomaganie funkcjonowania i rozwoju informacji turystycznej,
- inicjowanie, opiniowanie i wspieranie planów rozwoju oraz modernizacji infrastruktury turystycznej i pielgrzymkowej.

Wśród sposobów działania Częstochowskiej Organizacji Turystycznej, na szczególną uwagę zasługuje współpraca z Polską Organizacją Turystyczną, regionalnymi i lokalnymi organizacjami turystycznymi, organami administracji publicznej oraz podmiotami gospodarczymi i stowarzyszeniami działającymi w zakresie turystyki i pielgrzymowania w Polsce i zagranicą. Na szczególną uwagę zasługuje również prowadzenie działalności edukacyjnej, szkoleniowej i wydawniczej. Większość wydawnictw stanowią różnego rodzaju broszury, zawierające informacje turystyczne na temat miasta i/lub regionu. Istotną formą działalności jest również gromadzenie, aktualizację i przetwarzanie baz danych związanych z informacją głównie turystyczną.[2] Dane w ten sposób zgromadzone są szczególnie przydatne dla potencjalnych turystów i ułatwiają, a czasami wręcz umożliwiają sprawne i wygodne korzystanie z istniejących atrakcji i usług turystycznych. Informacje pozyskiwane w tym celu trafiają do stworzonego w tym celu lokalnego systemu informacji turystycznej, który jest włączony w system krajowy. Istotną formą działalności stowarzyszenia jest również organizowanie ekspozycji na targach krajowych i zagranicznych, a także organizacja lub współorganizacja imprez promocyjnych, plenerowych, sportowych i kulturalnych, organizowanie imprez studyjnych, współpraca z mediami. Konieczne jest również koordynowanie kalendarza promocyjnych imprez turystycznych oraz prowadzenie lub zlecenie badań marketingowych i ich analiza.[3]

Aby działalność CzOTu mogła być łatwo zauważona, konieczne jest prowadzenie i systematyczne aktualizowanie strony internetowej. Wszystkie zgromadzone informacje są udostępniane przez Miejski System Informacji Turystycznej – MSIT, który został stworzony przez Wydział Kultury, Promocji i Sportu Urzędu Miasta Częstochowy (w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego) a informacje w nim zawarte są dostępne przez system informatyczny typu client–web–serwer, również w infokioskach.[8]

Aby móc wykonywać te działania konieczne jest pozyskiwanie środków finansowych z funduszy europejskich i innych dostępnych źródeł finansowych na statutowe działania stowarzyszenia. Możliwe jest również prowadzenie działalności gospodarczej, z której dochody przeznaczone są wyłącznie na działalność statutową.

3. KONKURSY NA PRODUKT TURYSTYCZNY, PAMIĄTKĘ TURYSTYCZNĄ I POTRAWĘ REGIONALNĄ CZĘSTOCHOWY I REGIONU CZĘSTOCHOWSKIEGO ORGANIZOWANE PRZEZ CzOT

Corocznie, począwszy od 2005 r., czyli od początku istnienia, Częstochowska Organizacja Turystyczna ogłasza konkursy mające na celu promocję miasta Częstochowy i regionu Częstochowskiego. Nagrodzeni w konkursach otrzymują certyfikaty w jednej z trzech kategorii:

- Produkt turystyczny Częstochowy i regionu częstochowskiego,
- Pamiątka turystyczna Częstochowy i regionu częstochowskiego,
- Potrawa regionalna Częstochowy i regionu częstochowskiego.

Nagrodzeni oprócz otrzymania certyfikatu, są promowani przez CzOT na stoiskach regionalnych podczas turystycznych targów krajowych i zagranicznych, w wydawnictwach promocyjnych oraz na turystycznym portalu internetowym.

Konkurs na produkt turystyczny Częstochowy i regionu częstochowskiego jest skierowany do wszystkich osób zainteresowanych tworzeniem turystycznego produktu regionalnego, organizatorów turystyki, właścicieli gastronomii, gestorów atrakcji turystycznych, prywatnych przedsiębiorców, cechów zrzeszonych w Izbie Rzemieślniczej, szkół oraz do samorządów terytorialnych i gospodarczych, stowarzyszeń i fundacji.

Laureaci konkursu na Produkt turystyczny Częstochowy i regionu częstochowskiego w latach 2005 – 2011 są wymienieni w tabeli 1.

Tab. 1. Laureaci certyfikatów Częstochowskiej Organizacji Turystycznej w kategorii Produkt turystyczny Częstochowy i regionu częstochowskiego, przyznanych w latach 2005-2011.

Rok	Laureaci
2005	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurajskie Lato Filmowe – Urząd Gminy w Janowie i Samorządowy Ośrodek Kultury i Sportu w Janowie. 2. Pakiet Pielgrzym – Śladami Jana Pawła II – Agencja Turystyczno –Usługowo – Handlowa „Sindbad” w Lublińcu. 3. Jurajska Karawana Konna – Firma Turystyczno – Handlowo – Usługowa „OAZA” w Częstochowie. 4. Pakiet Turystyczny – Średniowieczne Biesiady Rycerskie na Zamku Ogrodzienieckim w Podzamczu, „Wakacje z duchami” czyli nocne zwiedzanie zamku, Animowane zwiedzanie zamku – Spółka z o.o. „Zamek” w Ogrodzieńcu. 5. Święto Ciulima – Urząd Gminy w Lelowie i Gminny Ośrodek Kultury w Lelowie.
2006	<ol style="list-style-type: none"> 1. Muzeum Zdzisława Beksińskiego – Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie. 2. Ratusz wraz ze stałą wystawą historyczną „Dzieje miasta Częstochowy” – Muzeum Częstochowskie. 3. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater” – Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater” w Częstochowie. 4. Bastion Świętego Rocha – Skarbiec Pamięci Narodu – Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze. 5. Bieg Narciarski „O puchar Sokolich Gór” – Stajnia „Biały Borek” w Biskupicach. 6. Ruchoma Szopka Olsztyńska – Jan Wewiór i Urząd Gminy Olsztyn. 7. Kupiecki Sąd w Żareckiej Stodole – Urząd Miasta i Gminy Żarki. 8. Pole Golfowe w Konopiskach – Rosa Private Golf Club Press–Glas S.A. Oddział w Konopiskach. 9. Szlak wodny Warty Częstochowa – Mstów – Urząd Miasta Częstochowy – Wydział Edukacji i Sportu.
2007	<ol style="list-style-type: none"> 1. Galeria Malarstwa i Rzeźby XIX i XX wieku – Muzeum Częstochowskie. 2. Dom Poezji – Muzeum Haliny Poświatowskiej – Muzeum Częstochowskie. 3. „Święto Pstrąga” w Złotym Potoku – Urząd Gminy w Janowie. 4. „Szlak Edukacyjnych Zagród Agroturystycznych” – Urząd Miasta i Gminy w Żarkach. 5. „Szlak Kultury Żydowskiej” – Urząd Miasta i Gminy w Żarkach. 6. Szlak „Dróżki św. Idziego” – Urząd Gminy w Olsztynie. 7. Marszobieg – Urząd Gminy w Olsztynie. 8. Galeria „Pod Arkadami” – PPHU „Pod Arkadami” w Złotym Potoku. 9. Pracownia ceramiczna „Stodoła” – Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Oddział Parafialny w Garnku.
2008	<ol style="list-style-type: none"> 1. Muzeum Górnictwa Rud Żelaza – Muzeum Częstochowskie. 2. Muzeum Pielgrzymowania – Muzeum Częstochowskie. 3. Ścieżka Geologiczna „Kamieniołom Kielniki” – Urząd Gminy w Olsztynie. 4. Spichlerz – Urząd Gminy w Olsztynie. 5. Obozy dla dzieci i młodzieży „Angielski i konie” – Stajnia „Biały Borek” Biskupice. 6. Programy Edukacyjne Zagrody Plastyczno – Kulinarnej „Maciejówka” w Ostrowie – Urząd Miasta i Gminy w Żarkach. 7. Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Pawełek” w Pawełkach – Urząd Gminy w Kochanowicach.
2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Letnia Szkoła Geologii – Urząd Gminy w Olsztynie. 2. Jurajskie Parki Linowe w Złotym Potoku i Olsztynie – Firma Tro–Wall w Janowie. 3. Arche – Galeria Sztuki – Krystyna i Sławomir Szwajkowski, Urząd Gminy Olsztyn. 4. Agroturystyczna Szkoła Domowego Masarstwa w Folwarku Zrębice – Jurajskie Stowarzyszenie Turystyki Wiejskiej. 5. Muzeum Regionalne im. Zygmunta Krasińskiego w Złotym Potoku – Urząd Gminy w Złotym Potoku.

Rok	Laureaci
	6. Ścieżka pieszo – rowerowa „Szlak ku Źródłom – można spacerem można rowerem” w Złotym Potoku – Urząd Gminy w Janowie. 7. Las Aniołowski – Urząd Miasta Częstochowy. 8. Park St. Staszica i Park 3 Maja – Urząd Miasta Częstochowy
2010	1. Festyn Rodzinny w Ogrodach Plebańskich – Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie i Parafia Rzymsko Katolicka p.w. św. Jana Chrzciciela w Olsztynie. 2. Regionalny Konkurs na tradycyjne ozdoby bibułkowe „Kwiaty” – Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie. 3. Spływy pontonowe rzeką Białką w Lelowie – Usługi Rekreacyjne „Jędrus” w Lelowie. 4. Nordic Walking w Jurajskim Olsztynie – Urząd Gminy w Olsztynie. 5. Szlak Maryjny w Pabianicach – Sołectwo w Pabianicach gm. Janów. 6. Ścieżka Geologiczna „W Krainie Białych Skał” – „Od Gór Towarnych do Zielonej Góry” – Urząd Gminy w Olsztynie. 7. Turniej Rycerski „O szablę Kaspra Karlińskiego” – Urząd Gminy w Olsztynie. 8. Park Miniatur Zamków Jurajskich „Jurajski Gród” – Zbigniew Jakóbczyk z Siedlca gm. Janów.
2011	1. Park Miniatur Sakralnych Złota Góra w Częstochowie – MTK Morion sp. z o.o. w Wieliczce. 2. Zamek Bobolice – Jarosław Lasecki i Dariusz Lasecki. 3. Miniskansen Wsi Jurajskiej przy Agrogospodarstwie pod Skałą w Przybynowie – Barbara i Artur Socha oraz Urzędu Miasta i Gminy w Żarkach. 4. Rekreacyjne zagospodarowanie terenów nad rzeką Wartą w miejscowości Mstów dla Urzędu Gminy Mstów. 5. Święto Kwitnącego Różanecznika dla Gminnego Centrum Kultury i Informacji w Kochanowicach. 6. Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II w Częstochowie – President Electronics Poland sp. z o.o.

Źródło: opracowanie własne

Do konkursu mogą być zgłoszone produkty i atrakcje turystyczne aktualnie oferowane turystom w Częstochowie i/lub regionie częstochowskim oraz projekty w trakcie realizacji z podaniem terminu udostępnienia turystom.

Konkurs na pamiątkę turystyczną Częstochowy i regionu częstochowskiego jest skierowany do wszystkich osób zainteresowanych wytwarzaniem turystycznych pamiątek z regionu, czyli do prywatnych przedsiębiorców, cechów zrzeszonych w Izbie Rzemieśniczej, szkół oraz do samorządów terytorialnych i gospodarczych, instytucji i organizatorów przedsięwzięć turystycznych, stowarzyszeń i fundacji. Do konkursu mogą być zgłoszone pamiątki aktualnie oferowane turystom lub ich projekty. Laureaci konkursu na Pamiątkę turystyczną Częstochowy i regionu częstochowskiego w latach 2005 – 2011 są wymienieni w tabeli 2.

Tab. 2. Laureaci certyfikatów Częstochowskiej Organizacji Turystycznej w kategorii Pamiątka turystyczna Częstochowy i regionu częstochowskiego, przyznanych w latach 2005-2011.

Rok	Laureaci
2005	1. Miniatury malarskie na kamieniach – Jolanta Madej.
2006	1. Obrazki intarsjowane – Roman Ceglarek z Siedlca k. Janowa. 2. Osikowe arcydzieła z Koziegłówek – Miejsko – Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłówek i Koła Gospodyń Wiejskich „Ziemianki”. 3. Olsztyński Anioł – Jan Wewiór, Urząd Gminy Olsztyn i Jurajskie Stowarzyszenie Turystyki Wiejskiej. 4. Ciasteczka z Częstochowy – Consonni Dolce Halina Bartelak w Kamyku.
2007	1. Pudełeczka z legendą – Jolanta Madej. 2. Ceramika i szkło ręcznie malowane – Alicja Lampa Złoty Potok. 3. Złotopotockie kwiaty z bibuły – Urszula Bartkowiak Złoty Potok.
2008	1. Kwiaty jurajskich pól i ogrodów – Elżbieta Siemion z Janowa. 2. Tradycyjny pająk sufitowy z zagrody „Maciejówka” – Urząd Miasta i Gminy w Żarkach, Izabela Szewczyk z Ostrowa.
2009	1. Kremówki z Częstochowy – Zakład Cukierniczy „Michał” z Częstochowy. 2. Czekolady z Leśniowa – Klasztor Ojców Paulinów w Żarkach Leśniowie, Urząd Miasta i Gminy w Żarkach. 3. Ciasteczka leśniowskie – Klasztor Ojców Paulinów w Żarkach Leśniowie, Urząd Miasta i Gminy w Żarkach.
2010	1. Amonit Bezowy z Czekoladą, Amonit Bezowy z Migdałem – Consonni Bartelak S.C. w Kamyku. 2. Pabianickie Pająki – Rada Sołecka w Pabianicach gm. Janów.
2011	1. Jurajski Symbol – Jolanta Madej.

Źródło: opracowanie własne

Konkurs na potrawę regionalną Częstochowy i regionu częstochowskiego jest skierowany do restauratorów, gestorów bazy noclegowej, osób fizycznych, szkół gastronomicznych, Kół Gospodyń Wiejskich, prywatnych przedsiębiorców, cechów zrzeszonych w Izbie Rzemieśniczej oraz do samorządów terytorialnych i gospodarczych, instytucji

i organizatorów przedsięwzięć turystycznych, stowarzyszeń i fundacji. Do konkursu mogą być zgłoszone potrawy aktualnie oferowane turystom lub mieszkańcom Częstochowy i regionu częstochowskiego lub ich projekty wg własnej receptury. Dodatkowo każdy zgłaszający ma prawo do zgłoszenia jednej lub więcej potraw. Laureaci konkursu na Potrawę regionalną Częstochowy i regionu częstochowskiego w latach 2005 – 2011 są wymienieni w tabeli 3.

Tab. 3. Laureaci certyfikatów Częstochowskiej Organizacji Turystycznej w kategorii Potrawa regionalna Częstochowy i regionu częstochowskiego, przyznanych w latach 2005-2011.

Rok	Laureaci
2005	1. Ciulim lelewski – Gminny Ośrodek Kultury w Lelowie. 2. Chleb Tatarczuch z Żarek – Urząd Miasta i Gminy w Żarkach.
2006	1. Polewka Jurajska – Ośrodek Rekreacyjny „Morsko” w Morsku – Skarżycach. 2. Żur zakonny w chleбку – Karczma „U Zagłoby” w Częstochowie.
2007	1. Gęsie pipki po lelewsku – Gminny Ośrodek Kultury w Lelowie. 2. Czulent lelewski – Gminny Ośrodek Kultury w Lelowie. 3. Kozi ser wędzony – „Kozia Zagroda” w Ostrowie gm. Żarki.
2008	1. Paszтет Staropolski – „Społem” PSS „Jedność” w Częstochowie. 2. Pstrąg Złotopotocki na botwinie podany – Karczma „U Zagłoby” w Częstochowie. 3. Kluski Prażuchy – Spółka „Zamek” w Ogrodzieńcu. 4. Sernik z koziego sera – „Kozia zagroda” w Ostrowie gm. Żarki. 5. Olsztyńska Parzybroda – Lokal Gastronomiczny „Zacisze” w Olsztynie.
2009	1. Złotopotocki pstrąg z rusztu – Gastronomia „Na Grobli”. 2. Olsztyńska Parzybroda – Lokal Gastronomiczny „Zacisze” w Olsztynie. 3. Chleb wiejski na zakwasie – Zagroda Plastyczno – Kulinarne „Maciejówka” w Ostrowie. 4. Śliwowica lelewska – Gminny Ośrodek Kultury w Lelowie.
2010	1. Miód z nektaru kwiatów jurajskich – Gospodarstwo Pasieczne „Jurajski Bartnik” Pabianice, gm. Janów. 2. Nalewka na kozim mleku – „Kozia Zagroda” w Ostrowie gm. Żarki. 3. Ser Twardy Dojrzewający – „Kozia Zagroda” w Ostrowie gm. Żarki. 4. Maślanka owocowa o smaku truskawkowym – Częstochowska Spółdzielnia Mleczarska „Mleczgal”. 5. Zsiadłe mleko wiejskie – Częstochowska Spółdzielnia Mleczarska „Mleczgal”. 6. Kaszanka Jurajska – „Społem” PSS „Jedność” w Częstochowie.
2011	1. Prawdziwy Chlebek Żytni na Naturalnym Zakwasie – Agnieszka Matusiak z Mykanowa i Gminny Ośrodek Kultury w Mykanowie. 2. Pierogi Olsztyńskie – Klubu Aktywności Lokalnej działającym przy Gminnym Ośrodku Kultury w Olsztynie. 3. Serki homogenizowane naturalne i smakowe – Częstochowska Spółdzielnia Mleczarska „Mleczgal”. 4. Placek bakaliowy z Kamyka – Consonni Bartelak S.C. 5. Paszteciki z mięsem – „Społem” Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Jedność” Częstochowa. 6. Ciasto Marchwiak – Paweł Antas i Michał Wróbel, Restauracja EM w Koziegłowach. 7. Ser Jurajski – Jacek Włodarczyk – Spizarnia Jurajska. 8. Pierogi Domowe z Maciejówki w Ostrowie – Zagroda Plastyczno – Kulinarnej „Maciejówka” w Ostrowie i Urząd Miasta i Gminy Żarki. 9. Pstrąg po królewsku w migdałach – Kmicic Travel Kompleks Hotelowo – Gastronomiczny w Złotym Potoku.

Źródło: opracowanie własne

Nagrodzeni w konkursach otrzymują certyfikaty CzOTu w odpowiednich kategoriach, którego mogą używać we własnych materiałach promocyjnych lub reklamowych. Produkty lub usługi uhonorowane certyfikatem są promowane przez CzOT na stoiskach regionalnych podczas turystycznych targów krajowych i zagranicznych. Dodatkowo CzOT promuje nagrodzonych na stronach internetowych i w wydawnictwach promocyjnych.

W wielu regionach Polski prowadzone są podobne konkursy, promujące lokalne atrakcje turystyczne. W wielu przypadkach rezultatem jest uzyskanie dobrze sprzedawalnych marek turystycznych. Bieżące zyski płynące z tego typu produktów mogą nie tylko powodować bieżące korzyści ekonomiczne, ale również pozwalać na trwałe utrzymywanie i wzbogacanie dziedzictwo kulturowe, wychowując w ten sposób młode pokolenie [6].

Na przestrzeni lat można zaobserwować systematyczny wzrost liczby zgłoszeń do konkursu. W roku 2011 w kategorii produktu turystycznego było 15 zgłoszeń, a w kategorii potrawy regionalnej, aż 21 zgłoszeń. Stale rosnące zainteresowanie konkursem jest miernikiem realnego wpływu wydawanych certyfikatów na promowanie produktu turystycznego, pamiątki i potrawy regionalnej. Występująca zależność pomiędzy wzrastającą liczbą zgłoszeń i wydanych certyfikatów pozwala wnioskować, iż należy spodziewać się dalszego wzrostu zainteresowania ze strony przedsiębiorstw branży turystycznej i około turystycznej nadawanymi wyróżnieniami zwracając dużą uwagę na utrzymanie wysokiej jakości docenionych produktów.

4. PODSUMOWANIE

Częstochowska Organizacja Turystyczna w swojej strukturze skupia jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa i organizacje z branży turystycznej oraz organizacje non – profit i osoby prywatne nie prowadzące działalności gospodarczej. Jednym z celów działalności CzOTu jest zapewnianie promocji miasta Częstochowy i regionu częstochowskiego w celu poprawy wizerunku miasta i regionu, integracji społeczności lokalnej, inicjowanie i wspieranie inicjatyw mających na celu tworzenie produktów turystycznych w oparciu o posiadane atrakcje turystyczne, wspomaganie funkcjonowania i rozwoju informacji turystycznej.

Konkursy CzOT w kategoriach: produkt turystyczny, pamiątka turystyczna i potrawa regionalna Częstochowy i regionu częstochowskiego cieszą się coraz większą popularnością wśród przedstawicieli przedsiębiorstw turystycznych, gastronomicznych oraz osób zajmujących się działalnością około turystyczną. Stwierdza się, że nadanie certyfikatu na dany produkt, pamiątkę czy potrawę ma coraz większe znaczenie dla ubiegających się o nie przedsiębiorstw. Należy zatem wnioskować, iż marka Częstochowskiej Organizacji Turystycznej jest rozpoznawalna i wiarygodna, a docenione produkty charakteryzują się wysoką jakością, a przede wszystkim wyjątkowością docenianą i wyróżnianą przez klientów. Wzrastające zainteresowanie tego typu działalnością promocyjną wśród przedsiębiorców pozwala wnioskować, iż działalność certyfikacyjna realnie wpływa na wzrost zainteresowania wśród klientów, przekładając się na dochody przedstawicieli branży turystycznej oraz ma wpływ na rozwój branży turystycznej w regionie.

5. BIBLIOGRAFIA

- [1] Borzyszkowski J.: *Organizacja i zarządzanie turystyką w Polsce*, CeDeWu.pl, Warszawa 2011.
- [2] Kantyka J., Hadzik A.: *Analiza działalności promocyjnej usług hotelarskich na przykładzie hoteli w Częstochowie*, [W:] *Współczesne problemy zarządzania sportem i turystyką*, red. P. Halemba, Akademia Wychowania Fizycznego, Katowice 2008.
- [3] Panasiuk A.: *Ekonomika turystyki*, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2007.
- [4] Panfil R.: *Podstawy zarządzania turystyką i rekreacją*, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Adama Komeńskiego, Leszno 2008.
- [5] Rokicki T., Roman M.: *Logistyka w turystyce na przykładzie wędrówek i ścieżek edukacyjno – wychowawczych*, Logistyka, 3/2010.
- [6] Sawicki B., Janicka J.: *Rola dziedzictwa kulturowego Lubelszczyzny w kreowaniu markowego produktu turystycznego*, [W:] *Marka wiejskiego produktu turystycznego*, red. P. Palicha, Wydawnictwo Akademii Morskiej w Gdyni, Gdynia 2009.
- [7] www.czestochowa-czot.pl
- [8] www.czestochowa.pl/msit